

Anti-pestbeleid WIGO

Samen bouwen aan een veilige, warme school.

Waarom een pestbeleid?

Elke dag werken we aan een veilige, warme en respectvolle school waar elk kind zichzelf kan zijn. Pesten hoort daar niet bij. Daarom zetten we samen met leerlingen, ouders en leerkrachten sterk in op een pestvrije schoolomgeving.

Aan het begin van elk schooljaar ondertekenen alle leerlingen van de lagere school onze leefregels. Hierin staan duidelijke afspraken rond respect, eerlijkheid, samen spelen en zorg dragen voor elkaar en elkaars spullen. Deze afspraken leven elke dag in de klas én op de speelplaats. Ook in de kleuterschool gaat er veel aandacht naar de sociale vaardigheden, afspraken, normen en waarden.

Hieronder volgen de stappen die we nemen om pesten te voorkomen, te identificeren en aan te pakken. De ruggengraat van ons anti-pestbeleid wordt gevormd door 10 bouwstenen die positief inzetten op zowel een preventieve als curatieve aanpak.

Wigo kiest bewust voor een positieve, herstelgerichte aanpak, gebaseerd op de principes van de Nieuwe Autoriteit en de No Blame-aanpak:

- We reageren duidelijk en krachtig tegen pesten.
- We focussen op herstel en verantwoordelijkheid.
- We plaatsen het welzijn van het slachtoffer centraal.
- We zoeken oplossingen zonder schuld of beschaming.

Welke bouwstenen hanteren we?

1. Preventie door een sterk klasklimaat

*Bouwsteen 1:
Wigo werkt aan de
groeps sfeer*

Werken aan een goede groeps sfeer en een positief klasklimaat helpt om probleemsituaties te voorkomen. Als de leerlingen zich goed in hun vel voelen, stijgt het welbevinden en duiken er minder problemen op. We zetten graag in op acties zodat leerlingen zich veilig en verbonden voelen met elkaar. Het is belangrijk dat ze in hun omgeving een oprechte betrokkenheid ervaren.

Dankzij een warm klasklimaat en een aangename groeps sfeer (zowel op klas- als op schoolniveau) kunnen leerlingen praten over gevoelens, problemen en aanvaringen. Door dit vertrouwen en de wederzijdse zorg voor elkaar kunnen problemen snel gesignaleerd en opgelost worden.

WIGO in actie:

- Elke ochtend wordt er "**goedemorgen**" tegen elkaar gezegd
- We zorgen voor een fijne, kindvriendelijke **klasinrichting**
- Bij het begin van het schooljaar worden er per klas samen duidelijke **afspraken** gemaakt.
- De **Gouden Weken**: aan het begin van het schooljaar zetten we in op groepsvormende activiteiten waarbij leerlingen de kans krijgen om in verbinding te treden met elkaar.
- Op regelmatige basis doen we **klasdoorbreekende activiteiten** met de school wat kan bijdrage tot een goede groeps sfeer (schoolopening, Sinterklaasfeest, voorleesweek, talentdagen, tutorlezen, gezamenlijk thema,...)
- **Differentiatie** in de klas + gebruik van afwisselende werkvormen.
- In de ochtend komen de kinderen rechtstreeks naar de klassen om rustig de dag samen te starten.
- Er is een **leerlingenraad** waar leerlingen van L4, L5 en L6 in zetelen.
- Leerlingen van L1 krijgen allemaal een **peter of meter** van L6. We plannen concrete doe-activiteiten samen in om deze band ook te versterken.
- Er zijn **babbelvriendjes** op de speelplaats die ruzies samen proberen op te lossen.
- Er is een **goedmaakhuisje** op de speelplaats. Het huisje kan gebruikt worden wanneer er een ruzie is die ze zelfstandig willen oplossen.
- Tijdens de middag **eten** de kinderen **in kleine groep** in de refter of in de eigen klassen of buiten zodat er rustig sociaal contact kan zijn.
- Regelmatig worden er **gesprekken** gehouden over formele en informele situaties (groeps gesprekken, individuele gesprekken, ...).
- Inspelen op de **actualiteit** (bijvoorbeeld anti-pestweek).
- 2 keer per jaar nemen we per klas een **sociogram** af.
- Indien het echt moeilijk loopt, schakelen we de hulp in van **externen** om ons hierin te begeleiden.

2. Een heldere definitie

Bouwsteen 2:

Wigo is
duidelijk over
pesten.

De schoolomgeving hanteert de volgende definitie van pesten:

'Pesten is herhaaldelijk en opzettelijk gedrag dat lichamelijke en/of psychische schade toebrengt aan een ander kind.'

We onderscheiden:

- Fysiek pesten: Slaan, schoppen, duwen of andere vormen van lichamelijk geweld.
- Verbaal pesten: Beledigingen, schelden, dreigen, ...
- Sociaal pesten: Iemand buitensluiten, roddelen of opzettelijk beschamen.
- Cyberpesten: Pesten via digitale platforms zoals sociale media, e-mail of tekstberichten.
- Indirect pesten: Anderen aanzetten tot pestgedrag. We maken ook een onderscheid tussen plagen (wederkerig en onschuldig) en conflicten (botsing van meningen zonder machtsverschil).

WIGO in actie:

- We nemen deel aan de Week tegen pesten en organiseren op regelmatige basis lessen en/of workshops rond pesten en plagen.
- We informeren leerlingen over cyberpesten.

3. Melden is belangrijk

Bouwsteen 3:

Wigo vertelt
waar je
terecht kan.

Wanneer er een pestprobleem wordt gesignaleerd, volgt de betrokken leerkracht dit onmiddellijk op. Dit hoeft niet per se de klasleerkracht te zijn; de leerling kan zich ook wenden tot andere vertrouwenspersonen bij wie hij of zij zich veilig voelt. Op school zijn hiervoor verschillende initiatieven:

- Zorgleerkracht: De zorgleerkracht is een vertrouwd aanspreekpunt voor leerlingen die een gesprek willen. Gesprekken kunnen laagdrempelig mondeling worden aangevraagd. Zorgleerkrachten zetten in op sociaal-emotionele ondersteuning in groep of individueel indien hier nood aan is.
- Sociogram: Sociogrammen helpen om stille signalen van problemen in kaart te brengen.
- Vertrouwenspersonen: Kinderen kunnen altijd terecht bij de klasleerkracht, zorgleerkracht of directie om een melding te doen of steun te vragen.

WIGO in actie:

- Afname sociogram
- Via het pestactieplan de leerlingen een veilig meldkanaal aanbieden
- babbelvriendjes

4. Samenwerking met ouders

Bouwsteen 4:

Wigo geeft ouders een plaats.

Omdat pesten niet enkel invloed heeft op het schoolse gebeuren, vinden wij het belangrijk om samen op één lijn te staan met alle ouders.

- We betrekken ouders actief door hen te informeren bij pestincidenten.
- Informele contactmomenten.
- Bij het begin van het schooljaar worden ouders geïnformeerd over het antipestbeleid tijdens de infoavond. Een PowerPoint over het verschil tussen conflict, plagen en pesten wordt gedeeld, zodat ouders mee zijn in de aanpak en terminologie.

WIGO in actie:

- Ouders worden jaarlijks op de hoogte gebracht van de afspraken, verwachtingen en aanpak binnen ons anti-pestbeleid.
- Ook ouders ondertekenen een gedragscode tegen pesten.
- We organiseren meerdere kleine momentjes waarop ouders in een veilige, open omgeving een babbeltje met elkaar en met het team kunnen doen.

5. Sociale vaardigheden centraal

Bouwsteen 5:

Wigo praat over gevoelens en grenzen.

Om kwetsbare situaties op te volgen, worden volgende acties gedaan:

- Op regelmatige tijdstippen worden betrokken leerlingen bevraagd naar hoe een situatie loopt.
- Dagelijkse check-ins bij kwetsbare kinderen.
- Individuele gesprekken of groepsgesprekken indien nodig.

Sociale vaardigheden worden gestimuleerd, want zo verkleinen we de kans op pesten. In de lagere school hanteren we de methode van de axenroos om leerlingen een taal aan te bieden om over gevoelens en grenzen te spreken. In de kleuterschool worden er verschillende sociale thema's ingepland doorheen het schooljaar.

WIGO in actie:

Elke klas biedt een eigen, veilige manier aan om gevoelens bespreekbaar te maken (gevoelensmeter, check-in & check-out momenten, kindcontacten, ...)

Leerlingen leren STOP zeggen op een beleefde en gepaste manier.

6. Aandacht voor cyberpesten en mediawijsheid

Bouwsteen 6:

Wigo blijft positief, ook online.

Elke school wordt geconfronteerd met cyberpesten. Daarom vinden we het belangrijk om tijd te maken voor dit aspect van pesten. Leerlingen worden geïnformeerd over de wetgeving van cyberpesten en krijgen ook een kijk op de impact die cyberpesten kan hebben op hun leefwereld. We leren leerlingen wat cyberpesten is, wat de impact kan zijn, hoe ze veilig online communiceren en hoe ze positief digitaal gedrag tonen. Ze krijgen ook een aantal kapstokken aangeboden om zich tegen cyberpesten te beschermen.

Dit bieden we aan door:

- regelmatig te praten over digitale vaardigheden en cyberveiligheid tijdens het gebruik van sociale media.
- Lessen en themadagen over sociale media: In alle leerjaren worden er lessen ingepland over sociale media en de gevolgen hiervan. Cyberpesten komt hier ook aan bod.

WIGO in actie:

Op regelmatige basis organiseren we een info-moment voor ouders over cyberpesten, gebracht door externen.

Lessen rond mediawijsheid krijgen een belangrijke plaats in onze klaswerking.

7. Afwisseling voorkomt verveling

Bouwsteen 7:

Wigo varieert in de klas en op de speelplaats.

Verveling kan leiden tot storend gedrag of negatieve groepsdynamiek. Daarom zorgen we voor:

Differentiatie in de klas
Afwisselende werkvormen
Coöperatieve werkvormen
Projectmatig werken
Thematisch en klasdoorbrekend werken

We bekijken ook hoe we op onze speelplaats een zo rijk en gevarieerd aanbod kunnen geven voor kinderen zodat alle spelmogelijkheden optimaal mogelijk benut worden en er zo conflicten voorkomen kunnen worden.

WIGO in actie:

We zetten in op klasdoorbrekende activiteiten en thema's.

We proberen zoveel mogelijk talenten te activeren door een uitgebreid speelplaatsaanbod.

Leerlingen van L6 houden tijdens de middagspeeltijd een winkeltje open met verschillend spel materiaal.

8. Herstelgericht oplossen

Bouwsteen 8:

Wigo zoekt samen naar een oplossing.

Onze aanpak is positief, krachtig en herstelgericht.

Bij de aanpak van pesten vertrekken we vanuit de principes van de Nieuwe Autoriteit en de No Blame-aanpak:

- We reageren duidelijk en krachtig tegen pesten, zonder te straffen om te straffen.
- We focussen op herstel, verantwoordelijkheid en verbinding.
- We zoeken samen met alle betrokkenen naar een oplossing zonder schuld of beschaming.
- Het welzijn van het slachtoffer staat altijd centraal.

Wordt er toch gepest, dan handelen we heel duidelijk vanuit ons 4-lademodel.

Dan starten we meteen met:

- herstel- en ondersteunende gesprekken
- een gerichte opvolging door de klasleerkracht
- ondersteuning door zorgteam en directie waar nodig
- ouders worden gecontacteerd over ernstige conflicten, incidenten of pesten om een gezamenlijk front te maken.

WIGO in actie:

Op de speelplaats is er een zichtbare herstelmuur .

Ouders worden meegenomen in het verhaal van onze aanpak. We verwachten dat ook zij ons mee versterken.

9. Elke stem telt

Bouwsteen 9:

Wigo luistert naar alle meningen.

We leren leerlingen luisteren naar elkaar. Op deze manier ontdekken ze zelf pestproblemen of oplossingen.

We doen dit via de leerlingenraad en groepsgesprekken.

Elke leerkracht zorgt voor een respectvolle benadering van verschillende meningen. Er wordt actief geluisterd en feedback gegeven.

WIGO in actie:

In elke klas voorziet de leerkracht een manier om meningen te delen (bv. via kringgesprekken, ...)

De leerlingenraad komt een aantal keer per jaar samen en brengt voorstellen vanuit alle leerlingen naar voor.

10. Waardering is verbondenheid

Bouwsteen 10:

Wigo geeft complimenten.

Leerlingen die zich verbonden voelen met elkaar, voelen zich beter.

Daarom krijgen complimenten een belangrijke rol in onze dagelijkse werking. We leggen de focus op positieve feedback en waardering naar elkaar toe tijdens kringmomenten.

Talenten worden benoemd en in de kijker gezet.

WIGO in actie:

Jaarlijks wordt een actie opgezet om complimenten te stimuleren. Dit kadert in onze thema's rond sociale vaardigheden.

Welke leefregels vinden we belangrijk?

Op onze school gelden 6 duidelijke leefregels waar iedereen zich aan houdt. Ze hangen zichtbaar uit in het gebouw en zijn goed gekend door leerlingen, leerkrachten en ouders. Voor elke doelgroep hebben we bovendien concreet uitgewerkt wat deze leefregels precies betekenen, zodat verwachtingen voor iedereen helder zijn.

- We komen op tijd.
- We tonen respect voor medeleerlingen, leerkrachten en materiaal.
- We zijn in orde met onze taken, afspraken en materialen.
- We zorgen ervoor dat iedereen erbij hoort.
- We zijn eerlijk.
- We gebruiken geen geweld.

Welke afspraken gelden er op de speelplaats?

We hanteren duidelijke praktische regels op de speelplaats, waar elke leerkracht op reageert indien deze overtreden worden.

Op de speelplaats – lagere school:

Algemene afspraken

- * Kinderen spelen binnen de afgesproken lijnen op de speelplaats
- * Speelmateriaal wordt op een verantwoorde en veilige manier gebruikt. Creativiteit mag hierbij ingezet worden, maar zonder materiaal kapot te maken.
- * Op de banken wordt gezeten, niet gestaan.
- * Koekendoosjes van voetballers worden in de plantenbakjes gelegd; alle andere doosjes gaan in de klasbakken.
- * Niemand speelt achter de haag.

- * Alle jassen hangen aan de kapstok.
- * Afval wordt gesorteerd in de juiste vuilnisbakken.
- * Toestemming vragen aan de leerkracht om naar het toilet te gaan.

Afspraken rond spel en materialen

- * Elke klas heeft een eigen klasbal:
 - L1: fluo strepen
 - L2: oranje
 - L3: blauw
 - L4: rood
 - L5: geel
 - L6: wit
- * Voetballen gebeurt binnen de lijnen van het voetbalveld.
- * Tuimelbuizen: om de beurt.
- * Blokken mogen verplaatst worden om een parcours te maken, banken niet; na de laatste speeltijd op vrijdag worden ze in de bak opgeruimd.
- * Bouwhoek bevindt zich bij de puzzelmuur op de rode speelplaats en naast de fietsenstalling op de blauwe speelplaats.

Belsignalen en rijen

- * Wanneer de liedjesbel klinkt, gaan alle kinderen naar de rij.
- * Als het liedje stopt, staan de kinderen rustig in de rij.
- * Voor het winkeltje: kinderen maken twee rijen achter de witte lijn en brengen het speelgoed terug na het belsignaal van 13.05u.

Speciale afspraken

- * Vrijdag = wieltdesdag: kinderen mogen een step of ander wieltdesmateriaal van thuis meebrengen en hiermee spelen op de blauwe speelplaats.

Op de speelplaats - kleuterschool:

Algemene afspraken

Kunstgrasgedeelte

- Speelgoed blijft allemaal op de speelplaats.
- Fietsen blijven op de verharde speelplaats.
- Afspraken oranje glijbaan:
 - o Glijden op buik mag, maar altijd eerst benen naar beneden.
 - o Kleuters stappen langs het gras naar boven, niet langs de glijbaan.
 - o Altijd via het platform op de glijbaan gaan.

Klein klimtuig (op matten)

- Enkel voor jongste kleuters (instapklas, konijnen-, eendjesklas).
- Enkel via trapje naar boven.
- Niet met voeten op de rand staan in de overloop trapje → glijbaan.

Groot klimtuig

- Niet langs glijbaan omhoog.
- Niet op bovenste buis van klimnet gaan zitten.

Zandbak

- Schoenen aanhouden.
- Zand en speelgoed blijven in de zandbak.
- Niet gooien met zand.
- Geen zwart zand in de zandbak.
- Enkel borstels gebruiken rond zandbak.
- Kleuters mogen **NIET** over het zeil van de zandbak lopen als die dicht is.

Speelgoedbakken

- houten blokken/kartonnen rollen: enkel voor het fietsenhok.
- Plastieken 'bloemen': enkel tussen de vlaggetjes gebruiken.
- Het spel materiaal dat in de zwarte bakken zit + de hoepels: mag over de hele verharde speelplaats gebruikt worden.

Grasveld

- Speelgoed blijft op speelplaats (behale het speelgoed voor in de zandbak).
- Enkel voetballen op het grasveld. kls brengen bij het belsemaal de bal naar de juf op de speelplaats.
- Klimmen in de klimboom en op de boomstammen mag.

Tomaten & tollen

- Niet bovenop de tomaten gaan zitten.
- Kleuters mogen **NIET** schuiven met de tollen en draaien met de tomaten.

Keukentje

- Geen zwart zand gaan halen.
- Wel: blaadjes, noten, sneeuw, kurken, kiezels, schors, plastic fruit
- Kleuters mogen niet te hard op de potten slaan.
- Al het materiaal blijft in de keukenhoek.

Belangrijke weetjes

- Bij regenweer: onder luifel spelen, niet in huisjes.
- **Opruimen:**
 - Bewakingsjuf + kleuters → speelplaats elke keer opruimen.
- Bij slecht weer → enkel spelen op verharde gedeelte, eventueel enkel onder luifel.
- Kleuters spelen niet in de zaal of toilet: er wordt daar ook niet rond gehangen.
- Kleuters mogen **NIET** op de muurtjes lopen

Bel signalen en rijen

* Wanneer de liedjesbel klinkt, gaan alle kinderen naar hun 'dierenvoetjes' of zitten ze op hun bank. Kleuters van P1 gaan aan de deur van de gang staan.

* Als het liedje stopt, staan de kinderen stil in de rij of zitten ze op de bank, zonder te roepen, te gillen of te duwen.

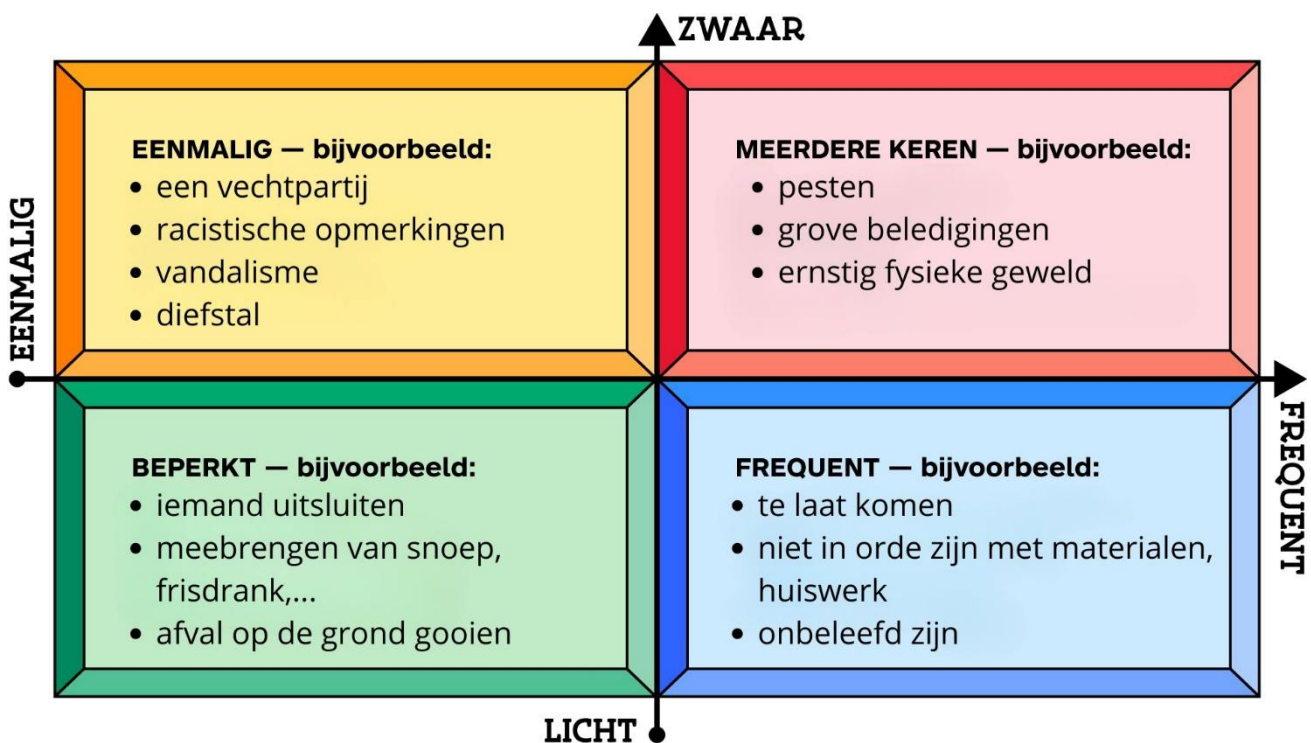
Welke maatregelen volgen bij het overtreden van de regels?

We zijn duidelijk over ongewenst gedrag en de reactie die we hierop geven.

Indien de preventieve maatregelen niet voldoende zijn moeten er andere maatregelen getroffen worden. Het 4-lademodel is een structuur dat ons maatregelen aanreikt die toegepast kunnen worden bij een bepaalde vorm van ongewenst gedrag. Het is een leidraad om leerlingen bij overtredingen niet enkel te bestraffen, maar ook daadwerkelijk te helpen om die misstap in de toekomst te vermijden. Overtredingen worden ingedeeld volgens 'gewicht' en bij elke categorie hoort een bepaald type van aanpak die het meest geschikt is om leerlingen het gewenste gedrag aan te leren.

We maken hierbij een onderscheid tussen 'storend gedrag' en 'zware overtredingen'. Daarnaast houden we ook rekening met de frequentie: gebeurt de overtreding slechts éénmalig of komt het gedrag helaas frequent voor?

We combineren duidelijke grenzen met herstelgerichte begeleiding.

Tot slot ...

Een anti-pest beleid is een levend document dat regelmatig wordt bekeken, aangepast en bijgewerkt op basis van reflectie over wat werkt en wat niet werkt. We doen dit door:

- Jaarlijkse evaluatie.
- Regelmatig overleg met het CLB.
- Het gebruik van scores op bevragingen rond het welbevinden om te kijken of dit voor- of achteruit gaat bij de leerlingen.

Met dit beleid dragen we als voltallig team, ouders én leerlingen samen zorg voor een veilige, warme schoolomgeving.

Door continue te bouwen aan vertrouwen, verbondenheid, communicatie en herstel, geven we pesten geen kans!